

Uusi yleiskaava kaikkien aikojen suurin uhka Espoon luonnon monimuotoisuudelle

Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava tulee ratkaisuvaiheeseen kaupunkisuunnittelulautakunnan toiseen käsittelyyn 22.1. Kaava merkitsee valtaisa lisärakentamista ja sen myötä viheryhteyksien ja luonnon monimuotoisuuden häviämistä.

Lajikato eli monimuotoisuuden köyhtyminen on laajalti tunnustettu ja lisääntyvää huomiota saanut uhka, joka on noussut ilmastonmuutoksen ohella kansainväliseksi ympäristötietoisuuden megatrendiksi. Suomen sitoumus pysäyttää lajikato 2020 velvoittaa myös Espoota.

Espoo julistaa tavoittelevansa asemaa Euroopan kestävimpanä kaupunkina, mutta sen lajikatoa kiihdyttävä maankäyttö on täysin kestäväntöntä. Kaavaehdotus osoittaaakin konkreettisesti eron juhlapuheisiin; muuttuva maankäyttö on tietoisesti ohjattu monimuotoisuuden ydinalueille, ja sen alle on jäämässä yli 10 % kaava-alueen metsäpinta-alasta. Likimainkaan yhtä suurta maankäytön muutosta ei Pohjois-Espoon luonnolle ole koskaan suunniteltu. Pinta-ala vastaa vuosisataisen pellonraivauksen alaa tai kaupungin nykyistä rakennusala kokonaisuudessaan.

Monimuotoisuudessa kyse on elinvoimaisten ekosysteemien varjelusta, turvapaikkana tuhansille eliölajeille, myös elintärkeille pölyttäjille. Kyse ei siis ole mistään ”liito-oravatouhusta”, vaan lopulta myös ihmisen suojelusta. Jokaisen tästä huolestuneen kannattaakin tutustua kaupunkisuunnittelulautakunnan aineistoon ja esittelytekstiin (Espoo.fi/päättöksenteko).

Laaja ja näkyvä hävitys pirstoisi mm. virkistyskäytölle tärkeät Oittaaan, Nuuksion, Mynttilän, Viiskorven ja Vihdintien metsäalueet sekä kulttuurihistoriallisesti erityisen arvokkaan Espoonjokilaakson. Nämä luonnon arvoalueet pystyvät vielä nykyisessä laajuudessaan turvaamaan lajien säilymisen. Lisäksi rakentaminen rajautuisi luonnonsuojelualueisiin eikä säästäisi edes järviä, josta esimerkkinä Bodom-järven kaavoittaminen rannoille asti.

Pienialaisissa mutta lajirikkaissa kohteissa kuten Högnäsin kannaksella rakentaminen hävittäisi uhanalaiset jalopuulehdot ja koko niistä riippuvaisen monimuotoisuuden. Hävitys kohtaisi yhtä Espoon lepakoille ja laululinnuille tärkeintä ympäristöä, eikä jättäisi Natura-alueen saukoille, viitasammakoille ja linnuille suojavyöhykettä. Asemakaavoituksen tyssättyä luontoarvoihin, pyrkii yleiskaavamääräykseen lisätty rakennusoikeus ohittamaan sen tietoisesti.

Myös luontojärjestöjen perustellut, tehokkaasti rakentamista kompensoivat suojelueluelisäykset on torjuttu. Pian selviää, ketkä päättäjistä myös ymmärtävät vaatia ajastaan jääneen, vastuuttoman kaavaehdotuksen muuttamista kansainvälisiä sitoumuksia tai edes kaupungin omia julistuksia toteuttavaksi.